

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 4

Pentadienis, Sausio (January) 25, 1963, Toronto, Ontario

M E T A I XXXII

Premjeras Nenorėjo, Kad Būtų Dabar Pasisakyta už Nuklinį Ginklavimąsi

OTTAWA. — Nenorėdami pasiduoti liberalų lyderiui L. B. Pearsonui, konservatai taip pat norėjo priimti rezoluciją savo suvažiavime, kad Kanada ginkluotų savo jėgas nukliniais ginklais, jeigu iki šių metų pabaigos nebus susitarta pradėti nusiginklavinimą, bet premjeras Diefenbakeris perkalbėjo juos ir sulaukė nuo tokio tarimo.

Jis sakė, kad gyvenimas nestovi vietoje ir sunku numatyti ateitį. Esą, nepraktiška surišti rankas valdžiai nutarimais, kuriuos vėliau gali būti sunku įgyvendinti. Jis priminė įvykius su orlaivių likimu Kanadoje, su skaiboltų likimu Britanijoje ir eilę kitų istorijų ginklavinimo srityje.

Išklausę premjero atsikreipimo, suvažiavimo delegatai 2 prieš 1 pasisakė už palikimą šio klausimo vyriausybei spręsti.

Išrodo, kad konservatų vadovybė, vyriausiai premjeras Diefenbakeris ir užsienio reikalų ministras Green, mano, jog toks užsilaikymas gali padėti konservatams rinkimuose, kurių nebus galima ilgai išvengti. Žmonių atsiliepimai į Pearsono pasisakymą aiškiai rodo, kad opozicija nukliniam ginklavinimui Kanadoje yra labai didelė. Jau du liberalų partijos veikėjai metė partiją. Kvebeko provincijoje ne tik liberalai, bet ir konservatai esą labai priešingi nukliniam Kanados ginklavinimui.

Konservatai, susilaikydami nuo pasisakymo už nuklinį ginklavinimą, žinoma, nieko neišsižadėjo. Ekspertų manymu, įsigijimas nuklinių galvų dėl Kanados bomarkų yra visai nesvarbus reikalas. Tos raketos jokio apsigynimo nesuteikia. Kita, karo klausimas taip pat juk žymiai atslūgęs.

Išrodo, kad liberalai bus padarę didelę klaidą. Jų lyderio toks griežtas pasisakymas, kad Kanada pildytų įsipareigojimus, pakenks liberalams rinkimuose.

Diefenbakeris, iš savo pusės, pademonstravo, kad jis ne taip greitai puola pildyti Norstadų ir kitų reikalavimus.

LONDON. — Anglijos Vickers Armstrong lėktuvų kompanija gamina Kinijai Viscont markės lėktuvus.

Bandomąjį skridimą į Vilnių atliko turboreaktyvinis keleivinis lėktuvas "TU-124". Reisas buvo sėkmingas.

Nuo sausio 2 dienos "TU-124" kursuoja reguliariai. Kelionė į Maskvą truks 1 val. 15 min.

Nuotraukoje: "TU-124" Vilniaus aerouoste.

Turkija Sutinka Paleisti Raketas

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos pasiūliusios ištraukti iš Turkijos savo raketas Jupiterius ir likviduoti jų bazes. Turkija esanti pasirengus leisti JAV panaikinti tas bazes.

Panašiai amerikiečiai nori panaikinti nuklinių raketų bazes ir Italijoje.

Vietoje jų amerikiečiai numatė perkelti į Viduržemio jūrą atominius submarinus su nuklinėmis raketomis.

Sausumoje įrengtos nuklinės bazės esančios nebe praktiškos. Jos yra žinomos ir sunku būtų jas apsaugoti nuo nuklinių spindulių. Kitaip sakant, jos jau nuseno, neteko naudingumo.

De Gaulle Nenori Britų Bendroj Rinkoj

PARYŽIUS. — Francijos prezidentas generolas De Gaulle atvirai išėjo prieš Britanijos priėmimą į Europos bendrą rinką, prie kurios priklausau Francija, Vakarų Vokietija, Italija, Benlgija, Olandija ir Luksemburgas.

Penkios pastarosios nori, bet abejotina, kad jos gali ką daryti be Francijos.

De Gaulle siūlo Britanijai būti sandrauge tos rinkos, bendradarbiauti, bet neįeiti į jų tarpą.

Pasireiškė Skirtingos Komunistų Pažiūros

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos Vieningosios Socialistų Partijos suvažiavime dar aiškiau pasirodė skirtumai komunistų pažiūrose. Kinijos komunistai nesutinka su Tarybų Sąjungos komunistų vedama su gyvenimo linija.

Kada Kinijos atstovas pradėjęs smerkti Jugoslavijos komunistus kaip imperialistų sėbrus, suvažiavimo dalyviai net baubė jam.

Chruščiovas, atsakydamas kritikams, kurie smerkia ištraukimą raketų iš Kubos, pareiškė, kad raketos gali pasiekti taikinius ir iš Tarybų Sąjungos. Skirtumas tiktai kelių sekundų. Kuboje jos nebūtų labai saugios.

Be abejonės, dedamos didelės pastangos nesusipratimus išlyginti ir nesantaiką pašalinti.

Suvažiavimą pasveikino ir Ganos prezidentas Nkruma.

NEW DELHI. — Indijos ir Pakistano pasitarimas dėl Kašmiro neina sklandžiai ir nesimato galimybių, kad būtų prieita susitarimo. Viskas, ko pasiekiama, tai neuatrukti pasitarimo, o tęsti toliau.

Jau dešimt metų, kaip Indija ir Pakistanas kertasi dėl Kašmiro. Pagal Jungtinių Tautų tarimą, Kašmiro turėtų būti plebiscitas, bet Indija atsisako praveisti jį.

Tarybų Sąjunga Leistų Tris Tikrinimus į Metus

WASHINGTON. — Tarybų Sąjunga pasiūlė leisti tris tikrinimus Tarybų Sąjungos teritorijoje į metus, jeigu būtų susitarta uždrausti nuklinius bandymus. Tai ne naujas pasiūlymas, o atnaujinimas seniau duoto. Tuomet JAV ir Britanija griežtai atmetė, kaip nepakankamą.

Jungtinių Valstijų prezidentas šį pasiūlymą priėmė su pasitenkinimu, bet vėl pareiškė, kad jis nepakankamas. Jungtinės Valstijos norėtų kad būtų bent 8 ar 10 tokių tikrinimų, ar Tarybų Sąjunga laikosi susitarimo.

Mirė Darbiečių Lyderis Gaitskell

LONDON. — Mirė Hugh Gaitskell, Britanijos Darbo Partijos lyderis, sulaukęs 56 metų amžiaus.

Sakoma, kad buvo galimybių darbiečiams laimėti ateinančiuose rinkimuose ir pastatyti Gaitskellą premjeru.

Gaitskell buvo dešinysis darbietis. Dažnai jis vos atlaikė opoziciją savo partijoj, bet vis pavykdavo jam išsilaikyti viršūnėje.

Naujo lyderio rinkimai įvyks vasario viduryje. Kandidatais numatomi George Brown, Harold Wilson ir James Callaghan.

INDIJOS IR KINIJOS SUSITARIMAS GALIMAS

NEW DELHI. — Indijos premjeras Nehru pareiškė, kad Afro-Azijos šalių atstovų konferencijos, kuri įvyko Ceylone, pasiūlymas yra labai artimas Indijos reikalavimam, Jis susi apie tai, kad kiniečiai pasitrauktų ten, kur jie buvo rugšėjo 8 dieną praėjusiais metais.

Kadangi ir Kinija prielankiai atsinešė linkui Ceylono konferencijos pasiūlymo, tai atrodo, kad ginčas gali būti taikiai likviduotas.

Nehru sako, kad jis lauks aiškaus Kinijos atsiliepimo šio pasiūlymo klausimu.

MIAMI. — Kubos bėglių komiteto pranešimu, Floridoje randasi 105,000 bėglių.

Prie to, Tarybų Sąjunga sutinka leisti įrengti Tarybų Sąjungoj tris automatines seismines stotis rekordavimui didesnių sukrėtimų.

Pasitarimai (neoficialiai) bus tęsiami čionai dalyvaujant Tarybų Sąjungai, Jungtinėms Valstijoms ir Britanijai. Jeigu būtų suartintos visų nuomonės, tuomet gal būtų suauktas pasitarimas Genevoje visų šalių, kurios kelis metus vedė pasitarimus dėl nutraukimo nuklinių bandymų.

Nuo naujų metų nei viena šalis nedarė nuklinių bandymų. Tarybų Sąjunga yra pasižadėjus neatnaujinti, jeigu Vakarai neatnaujins. Klausimas, žinoma, stovi, ar Vakarai susilauks be sutarties. Jungtinės Valstijos vis teigia, kad Tarybų Sąjunga gali daryti bandymus požemyje. Tokius bandymus esą sunku pilnai susekti.

Chruščiovas sako, kad Tarybų Sąjunga sutinka leisti tris patikrinimus ne todėl, kad jie būtų moksliskai reikalingi, bet kad padėtų prezidentui Kennedžiui pravaryti senate sutartį uždraudimui nuklinių bandymų. Matote, tokią sutartį sudarius senatas turėtų ją užtvirtinti.

Išrodo, kad Tarybų Sąjunga ištikro ima klausimą labai nuosirdžiai. Būtų nusikaltimas, kad Vakarai atmetų. Per didelį Vakarų reikalavimai yra visai nepateisinami.

Sugavo Sukčių Algimantą Miniotą

TORONTO. — Galų gale policijai pavyko surasti ir suimti North York nejudomo turto (Real Estate) maklerį (brokerį) Algimantą Miniotą, kuris kaltinamas pasisavinus \$14,800 iš 11 žmonių.

Toronto metro policija susekusi jį Jungtinėse Valstijose ir pareikalavus jį deportuoti. Kada jis peržengė sieną Windsore, policija paėmė į savo rankas.

Detektyvas Lenard Simpson sako, kad jis priėmė pinigų kaip įmokėjimą už namus, kuriuos žmonės norėjo pirkti, bet neatidavė tų pinigų savininkams.

Jis slapstėsi po Peter Gallas vardu.

Iš Kanados Gyvenimo

Seafarers International Unijos prezidentas Harold Banks, klausinėjamas teisėjo Norris, išvadino Kanados Darbininkų Kongreso ir nekurių jam priklausančių unijų lyderius pakelivais ir komunistais.

Gelžkeliečių brolijos prezidentas W. J. Smith ir sekretorius E. Robson atsigabėję "komunistus" iš Britų Kolumbijos kovai prieš jo uniją.

Jis, kaip ir kiti reakcionieriai, savo diktatoriškus veiksmus nori pateisinti kaltindamas savo oponentus "komunizmu".

Vyriausias Ontarijos teisėjas McRuer ragino advokatus, kad jie imtųsi darbo pataisymui įstatymų, kurie pažeidžia žmonių teises. Girdi, advokatai sėdį sau ramiai ir nekreipia dėmesį tai. Jis siūlė sudaryti tyrinėjimo įstatymų komisiją.

Bet teisėjo rūpestis, kaip atrodo, sukasi daugiausia apie kriminalinius nusikaltėlius.

Buvęs liberalų kandidatas Toronte į federalį parlamentą Vincent Kelly rezignavo iš liberalų partijos ir sako, kad jis stosiąs į Naują Demokratinę Partiją.

Tokio pasisukimo priežastimi esąs liberalų lyderio Pearsono pasisakymas už nuklynį ginklavimąsi.

Jo manymu, NDP laikosi šiuo klausimu daug geriau ir ji

pilniau išreiškianti jo nusistatymą.

Arti 200 dukabory "laisvės sūnų" atsikraustė į Viktorijos Skvērą ir pareiškė, kad jie lauks, ką Britų Kolumbijos vyriausybė pasakys.

Arti poros tūkstančių šių "laisvės sūnų", su seneliais ir mažais vaikais, daugelis sudeginę savo namus, atsikraustė į Hope apylinkę. Jie sako, kad visi trauks į Vancouverį ir Viktoriją, jeigu valdžia neatkreips dėmesį į jų padėtį.

Šiems žmonėms ramybės neduoda keistas jų religinis fanatizmas, nesiderinąs su bendru Kanados žmonių gyvenimu, su kuriuo, atrodo, sutapo didžiulima dukabory.

Jauni nusikaltėliai papildė didesnę pusę kriminalinių nusikaltimų Kanadoje 1960 metais.

Iš 35,443 nusikaltėlių, 52,8 procento sudarė jaunimas tarp 16 ir 24 metų amžiaus.

Walter Gordon, finansinis liberalų ekspertas, sako, kad rinkimai bus netoliau kaip už dviejų mėnesių, o gal dar anksčiau. Jis savo pranašystę remia tuomi, kad konservatai nenori būti sumušti parlamente opozicinių partijų. Kita, konservatų vadovybė esanti gerokai pakrikus.

Kanadietis

Elan Stuart ir Bud Spencer. Jų programa užsivadina jauni dainininkai, kurie dainuoja "Songs from Here and There" ja daugiausia liaudies dainas. ir girdima trečiadieniais.

Mušė Kitus, Bet Pats Sau Gerokai Užvažiavo

N. AUKŠTUOLIS

Dr. Juozas Kaškelis, didelis kapitalizmo mylėtojas, užsimojo įrodinėti, kad ne komunizmas pakeis kapitalizmą, o priešingai. Bet, nežiūrint to, kad jis skaitosi šio klausimo žinovu, bemušdamas Chruščiova pats save gerokai supliekė.

Jis užsispyręs įrodinėja, kad kapitalizmas šiandien nėra toks, koks jis buvo Markso laikais. Tik pasisukaitykit, ką jis rašo Nepriklausomaj Lietuvoj:

"Tikras komunizmas nebepakeisti kapitalizmo kaip Nikita pranašauja, nes ir pats kapitalizmas paėmė visai kitą evoliucijos kryptį ir net daugiausia pasižymėjusios kapitalistinio krašto ekonominė sistema daugumoje nustojo klasiško kapitalizmo bruožų.

"Kapitalistiniai kraštai tapo daugiau visuotinės gerbūvio programos vykdytojai. Valstybė pajamas - gamybą daugiau panaudoja ne kapitalistus remti, o silpnesnius. Turty pajamų nelygumą dabartinėse 'kapitalistinėse' valstybėse stengiamasi išlyginti: ar tai didinant darbininkų atlyginimus; ar tai drastiškai apkar-pant turto paveldėjimo teises; uždedant didesnius mokesčius gaunantiems didesnes pajamas ir t. p."

Lai būna ir taip, kaip sako Kaškelis, bet ar tas rodo, kad kapitalizmas įveikia komunizmą? Juk tai aiškus, paties Kaškelio žodžiais, įrodymas, kad kapitalizmas priverstas daryti reformas, taikstyti liaudžiai, kad žmonės nepakryptų prie komunizmo.

Bet čia reikia pasakyti, kad visa tai, ką Kaškelis minėjo, nėra kapitalizmo evoliucija. Tai žmonių spaudimo rezultatas. Unijos ir bendrai darbo žmonių spaudimas priverstė įvesti daugelį socialinių pagerinimų.

Tik dėl to turime nedarbo apdraudą, senatvės pensiją, vaikų paramą ir kitus pagerinimus.

Galima prisiminti, kad yra ir suvalstybtų pramonijų. Vandens, elektros ir eilės kitų aptarnavimų yra visuomenės rankose. Kaškelis galėtų atsiminti, kad Kvebeko provincijoje ruošiamasi suvalstybinti elektros jėgos gamybą. Ontarijoje veikia valstybės kontroliuojama sintetinės gumos įmonė. Liekana iš karo laikų.

Bet visa tai rodo ne kapitalizmo tvirtėjimą, o jo silpnėjimą. Ši evoliucija rodo kapitalizmo taikstymąsi liaudžiai, nors maži kapitalizmo laisvojo užsiėmimo apkar-pymą.

Nežiūrint visų tų reformų, visgi kapitalizmui dar nepavyko išspręsti paties opiausio klausimo: nedarbo. Visos kalbos apie planavimus ir darbų suradimus nieko gera nedavė.

Teisybė, kad kapitalizmas nebe tas, koks jis buvo Markso laikais. Jis daug kur nusileido darbo liaudžiai. Buvo priverstas įvesti daugelį pagerinimų. Bet jis nepajėgė pašalinti klasių, nepajėgė pašalinti nedarbo. Turčiai, nežiūrint didesnių mokesčių, darosi vis turtingesni. Konkurencija nemažėja, bet didėja. Mažesni biznierių nyksta, o jų vietoj auga milžinai. Pavyzdžiui, kiek bėra mažų parduotuvių naujuose distriktuose? Juos visus išstūmė supermarketai.

Ne, daktare Kaškeli, kapitalizmas nenaikina klasių. Priešingai, praraja didėja, nes kapitalistai darosi vis turtingesni, nors jų skaičius mažėja. O čia ir yra kaip tik taip, kaip ir Marksas nurodė.

KOLWEZI. — Katangos prezidentas Čiombė, pasidavė be kautynių.

Juokdariai ar Kvailiai

"Vaduotojų" spaudoje dažnai matysi prikaišiojant Lietuvos valdžiai, kad ji "tuština" Lietuvą, išsiųsdama į "Rusiją" Lietuvos gaminius. Net ir socialdemokratų laikraštukas Darbininkų Balsas neatsilieka šiuo klausimu.

"Kas Lietuvoj gaminama, tai pirmoje eilėje siunčiama į kitas Sovietų Sąjungos sritis", rašo Darbininkų Balsas.

Visi jie teigia, būk Lietuva tikrai siunčia, ką ji už tai gauna, tai neužsimena nei žodeliu. Nežinia, kodėl jie taip daro, ar iš piktumo ar iš kvailumo.

Kiekviena valstybė juk veda prekybą su užsieniu. Juo daugiau ji parduoda savo gaminių užsieniui, tuo geriau. Tada ji gali pirkti to, ko jai trūksta.

Taip vadinamos Nepriklausomos Lietuvos laikais irgi buvo siunčiama į užsienius bekonai ir dar kai kas kita. Bėda buvo tik tame, kad mažai kas buvo siuntimui į užsienį.

Dabar Tarybų Lietuvoje yra daug gaminių, kurie tinka ir užsieniui. Už tuos gaminius Lietuva gali įsigyti tai, ko jai trūksta. Už dyką, kaip tie žmonės sako, juk nieko niekas neduoda.

Rodos turėtų būti aišku, kad jeigu Lietuva savo gaminius siunčia į kitas sritis už juos nieko negaudama, tai kaip ilgal Lietuvos įmonės veiktų? O jos gyvuoja ir auga.

Tie Lietuvos "vaduotojai" tiek nužmogėjo, kad griebiasi šlykščiausių priemonių užsienio lietuvių mulkinimui ir kiršini-mui prieš savo gimtąjį kraštą.

J. P.

Ar Kapitalizmas Nyksta?

1929 metais Kanadoje, gamintojų, kurie per metus duodavo gaminių už \$25,000, buvo net 14,024, o 1958 metais, po 29 metų, buvo jau tik 12,520. Reiškia, per tą laiką likvidavosi 1,504 maži gamintojai, pramonininkai.

Jei 1929 metais buvo pramonininkų, gaminančių į metus iki \$500,000 vertės gaminių, 1,519, tai 1958 metais tokių jau buvo 4,405.

1929 metais buvo 118 kompanijų, kurios pagaminavo už \$5,000,000 ir daugiau vertės gaminių, o 1958 metais jų skaičius pakilo iki 728. Šios kompanijos bendrai į metus gamina gaminių už \$12,680,056,215.

HAVANA. — Kubos vyriausybė pasirašė sutartį su angliu inžinierium A. Scott, kad pastatytų Havanoj žvejybos uostą.

HERMOSILIO, Meksika. — Čia nusiautus nesvietiškai šalčio bangai, nusvilo dėl šalčio ganyklos, išdvėse mažiausia 50,000 galvijų.

Ką Mes Lank

Ten, kur rūksta

Anksčiau aš sakočiau apie kvailumą gyvenimą. Man toji idomu šį apie industriją.

Be jau min dirbinių fabriklų pastatyta did Sąjungoje gr 1957 metais. produkciją, o siunčiami ne t respublikas, b l. Plytų fabri pagamina apie tų Vilniaus ir miestų statyb bos didumą d pavyzdys: pe pagaminama iki karo Vilni nama beveik kas pertvar čia bus gamin 150 milijonų

Kiek tolia vizijos maz, taip pat laba rūpinanti šal kus įvairi Tarp kita ko n Lietuvoje Panevėžyje: ti didžiulis

Primai iš nauj Su Muitas mūsų U Tor med Toror 6 val. Raša: 94

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antrad. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostijimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

Ką Mes Matėm ir Girdėjom Lankydami T. Lietuvoj

Stasys Repšys

(Taša)
Ten, kur rūksta kamina

Anksčiau aš šiek tiek papasakojau apie kultūrinį Vilniaus gyvenimą. Manau, kad skaitytojui įdomu šį tą sužinoti ir apie industriją.

Be jau minėto geležbetinio dirbinių fabriko, po karo čia pastatyta didžiausia Tarybų Sąjungoje gražų gamykla. 1957 metais ji davė pirmąją produkciją, o dabar grąžtai siunčiami ne tik į broliškas respublikas, bet ir į užsienio šalį. Plytų fabrikas per metus pagamina apie 80 milijonų plytų Vilniaus ir kitų respublikos miestų statyboms. Apie gamybos didumą daug pasako toks pavyzdys: per penkias dienas pagaminama tiek plytų, kiek iki karo Vilniuje buvo pagaminama beveik per metus. Fabrikas pertvarkomas. Neužilgo čia bus gaminama per metus iki 150 milijonų plytų.

Kiek toliau pastatytas televizijos mazgų fabrikas. Tai taip pat labai svarbi įmonė, ap rūpinanti šalies televizijų fabrikus įvairiausiomis dalimis. Tarp kita ko šios rūšies pramonė Lietuvoje toliau plečiama. Panevėžyje jau pradėtas statyti didžiulis fabrikas, kuris ga-

mins televizorių kinoskopus.

Plačiai visoje šalyje žinoma elektros suvirinimo įrenginių gamykla.

Vilniuje pastatyta ir daug kitų fabriku. Tai elektros skaitiklių, žemės ūkio mašinų, konditerijos fabrikai, mėsos bei pieno kombinatai ir daugelis daugelis kitų. Visų čia ir nesuminėsi.

Malonu pažymėti, kad greta naujų fabriku išaugę nauji darbininkų gyvenamieji namai. Naujas gatves stengiamasi kuo greičiau išasfaltuoti, apsdinti medeliais ir sutvarkyti šaligatvius. Daugiau būčiai namai statomi dideliais kvartalais.

Tiesa, Vilniuje dar yra ir apleistų paviršių. Tai poniškiosios Lenkijos palikimas. Tačiau palaipsniui seni namai nyksta, o jų vietoje išauga puikūs nauji pastatai. Matyt, miesto vadovai, visų pirma jo meras J. Vildžiūnas, daug rūpinasi miesto sutvarkymu. Todėl Vilnius nors yra senas miestas, bet kartu ir jaunas. Tarybiniai žmonės įdėjo daug darbo ir širdies, kad Tarybų Lietuvos sostinė būtų verta jos vardo.

Brangios vietos

Kalbant apie rūpestingą miesto tvarkymą, norėčiau pa-

minėti, kad daug padaryta ir tvarkant aikštes. Labai gerą prisiminimą palieka Lenino aikštė su didingu V. Lenino paminklu. Tai maloniausia vilniečiams ir poilsio vieta. O anksčiau čia, pasirodo, buvo tuščias laukas (pačiame miesto centre), kur per vadinamąją Kaziuko dieną kiekvieną pavasarį kovo mėnesį suvažiuodavo visokie balaginkai ir čia pardavinėdavo baronkas, saldinius ir kt. Gerą įspūdį palieka ir prie Tauro kalno pastatytas paminklas rašytojui Petrui Cvirkai. Neseniai Muziejaus aikštė pasipuošė gražiu Vinco Kapsuko-Mickevičiaus paminklu. Tai skulptoriaus Vaivados darbas. Gražiai lietuvių skulptorių darbas papuoštas tiltas per Nerį, vedantis į Dzeržinskio gatvę.

Vilniuje labai rūpestingai globjami ir prižiūrimi architektūrinę reikšmę turintieji senieji pastatai — įvairūs rūmai, bažnyčios, žymių žmonių gyventi namai ir kt.

Brangi kiekvienam vilniečiui vieta — Karių kapinės Antakalnyje. Ir mes, turistai, aplankėme šią vietą. Čia palaidoti tarybiniai kariai, kritę kovose dėl Vilniaus išvadavimo 1944 metais, o taip pat daug Lietuvos partizanų, veikusių fašistų užnugaryje.

Kapinės gražiai sutvarkytos. Nuo pat vartų asfaltuotas takas veda į medžiais apaugusią kapinių dalį, kur terasomis išdėstytos žuvusių Tarybinės Armijos ir partizanų paminklinės lentos. Įeinama pro granitinius vartus, kuriuose įrašytos datos "1941-1945" ir žodžiai: "Švietus atminimas kritusių kovose už Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę amžinai gyvens tarybinių žmonių širdyse".

Už įėjimo antkapinėse lentose įrašytos pavardės žuvusių priešų užnugaryje didvyriškųjų tarybinių partizanų iš "Zalgirio", "Už Tėvynę", K. Kalinausko vardo ir kitų būrių.

Čia skaitome Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininko pavaduotojo D. Rociaus, komunistų - po grindininkų A. Vildžiūno, S. Šklėrio, P. Pajarskio ir daugelio kitų kovotojų už Tarybų Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę pavardes. Didelėje granitinėje plokštėje įrašyti vardai tų, kurie fašistų siautėjimo metais kovojo Vilniuje ir jo apylinkėse. Tai J. Vitas, S. Madeiskyrytė, I. Vitenbergas, J. Pševalskis ir kiti.

Kiek aukščiau matome didelį akmeninį obeliską, už kurio tiesiomis eilėmis kyla į kalną Tarybinės Armijos karių ir karininkų kapa. Čia dega amžinoji ugnis.

Kapines puošia dekoratyvinės vazos, modeliai, gėlės. Sone — skulptūra, vaizduojanti karį, kuris, palenkęs galvą, vienoje rankoje laiko vainiką, o antroje šalną.

Pokariniais metais šiose kapinėse palaidoti kai kurie tarybiniai mokslo ir kultūros dar-

Amerikos lietuvių pažangi visuomenės veikėja Ksavera Karosienė padeda gėlių puokštę prie poetės Salomėjos Nėrles kapo Kaune.

buotojai. Jų tarpe — medicinos profesorius J. Kairiūkštis, skulptorius Br. Pundzius, P. Rotomskis, K. Preikšas, poetas K. Kubilinskas ir kiti.

Vykstant iš Vilniaus Gardino link vienuoliktame kilometre nuo miesto centro yra gražus pušynas. Tai Paneriai. Panerių pušynas — baisus hitlerininkų žvėriškumo liudininkas. Apsilankėme ir mes šioje vietoje. Miške žemė nelygi, daug kur duobėta. Tai buvusių griovių liekanos. Į griovius hitleriniai budeliai vertė dešimtis tūkstančių jų sušaudytų žmonių — vyrų, moterų, vaikų. Jų lavonus, norėdami paslėpti savo nusikaltimą, vėliau sudegino. 1941-1944 metais Paneriuose fašistai nužudė daugiau kaip šimtą tūkstančių tarybinių žmonių, jų tarpe daug Vilniaus gyventojų.

Žuvusiųjų atminimui pastatytas granitinis obeliskas. Čia taip pat įrengtas muziejus. Įvairūs dokumentai, nuotraukos, nužudytųjų asmeniniai daiktai atskleidžia klaidų hitlerininkų nusikaltimų puslapį. Paneriai įrašyti juodomis raidėmis į istoriją. Jie visiems laikams primins būsimosioms kartoms kruvinas hitlerininkų piktadarybes.

Vakare Kultūrinių ryšių su užsieniu atstovai paprašė mus į Dramos Teatrą, kur buvo vaidinama operetė "Sicilijos Miš-

parai". Artistai atliko labai gerai. Per pertrauką išėjus pasivaikščioti mus supažindino su dainininku veteranu Kipru Petrausku. Įdomus žmogus K. Petrauskas. Kaip jis atydziai seka veikalą, rodos, kad jis pats vaidina rolę.

Antrą vakarą nuėjom į kitą Dramos Teatrą. Ten buvo vaidinama labai juokinga komedija "Mėnuo Kaime". Puikus tai teatras, ir pagirtinai gerai atlieka artistai savo roles. Žiūrovų pilnos salės. Aplink teatro salę yra plačiausi koridoriai, kur pertraukos metu visi išėina pasivaikščioti.

Klausant jaunimo pokalbius, negirdėti kalbant apie vakaruškas, ar šiaip plepalus, o visur girdėt kalbant apie mokslą, apie mokytojus, apie naujus išradimus ir panašiai.

Kitą dieną atlankėm vaikų darželį, lopšėlį, mokyklas. Darželiuose auklės turi nedaugiau kaip po dešimtį vaikučių. Vaikučiai suskirstyti sulig amžiaus. Ir kokia pas juos tvarka! Mokinami, kad patys tvarkytųsi. Tiesiog džiugu matyti atelties žiedus taip kultūringai auklėjamus.

(Bus daugiau)

Klaidos pataisymas

Pereitame S. Repšio aprašyme įsibrovė klaida. Vietoje \$80120 turėjo būti \$80-120.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Rspublikas

UKRAINSKA KNYHA

Prįmiam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tks iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Pasinaudokit priešsezoniui nupiginimu
Skriskit į VILNIŲ laike 17 dienų ekskursijos
TORONTO - VILNIUS IR ATGAL DŽETU \$675
7 dienos Vilniuje \$91.00; kiekviena ekstra diena \$13.00
Susitarkit su gerai patyrusiu: J. Luckl

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metama \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metama \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

ZMOGUS VISAI SUSIMAIŠĖ

Liberalų lyderis L. B. Pearsonas visai susimaišė savo politikoj nuklinio ginklavimosi klausimu. Net ir liberalų spauda juokiasi iš jo politikos. Ir jis pats veikiausiai nežino, ko jis siekia.

Pearsonas siūlo prisiimti nuklines bombas, bet paskui pradėti derybas su NATO, kad Kanada būtų paliuosuota nuo nuklinių ginklų. Kitaip sakant, lai neria virvę ant kaklo, o kai užners ją, pradėkim tartis, kad nekartų.

Jeigu ir Pearsonas mano, kad Kanadai nereikia nuklinių bombų, tai kodėl nesitarti dabar, kol Kanada jų neturi, kad Kanada būtų paliuosuota nuo įsipareigojimo, jeigu ištikro toks įsipareigojimas yra padarytas? Juk daug lengviau tartis pirm įsigijimo, negu jau įsigijus. Neatrodė, kad būtų skubu tuos ginklus apginkluoti nuklinėmis bombomis.

Prie to visko, atrodo, kad Jungtinės Valstijos nėra pasirengusios leisti Kanadai spręsti, kada tokius ginklus panaudoti. Generolas Norstad siūlo, kad NATO nuklinius ginklus kontroliuotų ir jų naudojimą spręstų trejkū — Jungtinės Valstijos, Britanija ir Francija. Kanada visai neminima.

Pats Pearsonas yra ne kartą išsireiškęs, kad talka yra geriausias Kanados apsigynimas. O įsigijimas nuklinių ginklų taikai nepadės. Tuomet bus atviros durys ir kitoms šalims įsigyti nuklinius ginklus. Tada susitarimas bus dar sunkesnis.

DARBININKAMS ATMINTINA

Spaudoje buvo daug prirašyta, kaip diktatoriškai elgiasi Seafarers International Unijos lyderis Harold Banks. Jis ne tik išvaistė unijos pinigus, bet ir diskriminavo narius. Prie to viso, Banks nėra kanadietis. Jis buvo atsiųstas iš Jungtinių Valstijų ir pašliko jų piliečiu iki šios dienos.

Reikia atsiminti, kad jis su savo unija buvo atsiųsti išardyti Canadian Seamen Uniją. Tam pritarė ne tik laivų savininkai, bet ir valdžia ir dešinieji unijų lyderiai. Tik kai ponas Banks pradėjo diktatoriškai viešpatuoti ir su nieku nesiskaityti, jis su savo unija buvo išmestas iš Kanados Darbininkų Kongreso, o paskui ir tardyti pradėtas.

Daugiausia, žinoma, nukentėjo jūrininkų interesai. Jų sunkiai uždirbti pinigai buvo išvaistyti ne jų reikalų gynimui, o biurokratų asmeniniams užsigeidimams patenkinti.

ISEINA IS RIBŲ

Kvebeko provincijos nacionalistai nebesitenkina tuo, kad federaliuose reikaluose būtų anglų ir francūzų kalbos lygios. Jie nori, kad ir kitose provincijose abi kalbos būtų lygiomis. Kiti reikalauja mokinti francūzų kalbos net pradinėse mokyklose. Vienu žodžiu, kad abi kalbos eitų lygiagrečiai per visą Kanadą, net ir grynai lokalinuose reikaluose.

Ar teisinga statyti tokius reikalavimus? Visai ne. Ir štai kodėl:

Kada francūzų ir anglų kalbos buvo pripažintos lygiomis, Kanada buvo visai ne tokia, kokia ji šiandien yra. Tą sutartį padarė tik Kvebeko ir Ontarijos provincijos. Dabar į federaciją įeina 10 provincijų. Francūzų kalba kalba tik viena Kvebeko provincija. Kitos neįsipareigojo kalbėti francūziškai.

Ar negeriau būtų pamiršti šiuos reikalavimus? Kas gyvena Kvebeko provincijoje ar lankosi tenai, to pareiga išmokyti francūzų kalbos, jeigu be jos negalima apsieiti. O jei francūzai persikelia į kitas provincijas, jų pareiga išmokyti anglų kalbą, kaip išmoksta kitų tautybių žmonės. Kuogi francūzai geresni už kitus, jeigu jau jie reikalauja privilegijų visose provincijose? Nekuriose provincijose, pavyzdžiui, gali būti daugiau vokiškos kilmės kanadiečių, negu francūzų.

Užtenka, kad francūzų kalba stovi lygiomis Ottawoje, kur sprendžiami visos Kanados interesai.

Kas liečia francūzus, jų bėda ne tame, kad ne visi kanadiečiai moka jų kalbą. Jų bėdos glūdi jų pačių tarpe.

Dėdei Samui

Alg. Skinkys

Dėdei Samui niežti pirštai,
Akys kupinos gėlos.
Mat, negali jis pamiršti
Kubos cukraus ir salos.

Susišaukęs dresiruoja
Savo kurtus, skalikus
Ir į Kubą eksportuoja
Tamsią naktį pro rūkus.

Puola jie slapta Havaną,
Atsiyrę su laivu,
Įbauginti liaudį mano
Ir ginklu, ir liežuviu.

Bandė Samas kišt makaulę
Kiaulių įlankoj patsai,
Bet ir gavo čia kaip kiaulė
Ir apsijuokė viešai.

Nors ir kailį jam išlupo,
Nenustygsta jis, deja.
Vėl planuoja pulti Kubą
Su samdyta šunauja.

Tautos mato. Nesigėdi —
Rėžia tiesą atvirai
Ir pirštu pagraso: — Dėde,
Kartą liaukis! Negerai!

Visos tautos priekin skuba —
(Nieks nuo to neatgrasys!) —
Ech! Matysi, seni, Kubą
Kaip be veidrodžio ausis!

LB Vajaus Rezultatai

Laike vajaus gauta 80 naujų prenumeratų ir \$4,806.17 aukų

Liaudies Balso didžioji metinė darbymetė, vėjus, pasibaigė. Jo pasekmėmis džiaugiasi ir didžiuojasi visi Liaudies Balso draugai ir draugės, o ypatinai vajininkai ir visi te, kurie vienaip ar kitaip prisidėjo ir rėmė vajaus pravedimą. Tą džiaugsmą ir ryžtą puikiai pavaizdavo vienas iš pirmaujančių torontiečių vajininkų Petras Samoška, kuris pridodamas galutinius vajaus veiklos rezultatus juos apvainikavo paaudodamas \$50.00. Pasak jo: "Lai bus kepturė ant vajaus kvotos ir užbaigimas mano užplanuotų 1,000 vajaus punktų."

Tarpjaininėse lenktynėse Antras Rajonas antrus metus iš eilės laimėjo čempionatą ir savo pergalei rekorduoja ant Liaudies Balso Trofėjos.

Rajonai savo kvotas išpildė sekančiais:

Pirmas rajonas į savo kvotą 15 naujų prenumeratų ir \$800 aukų, gavo 11 naujų prenumeratų ir \$953.00 aukų. Prenumeratų kvotą išpildė 73%, aukų 117%; bendrą 90%.

Antras rajonas į savo kvotą 25 naujų prenumeratų ir \$1,700 aukų, gavo 42 naujas prenumeratas ir \$2,202.85 aukų. Prenumeratų kvotą išpildė 168%, aukų — 129%; bendrą — 148%.

Trečias rajonas į savo kvotą 5 naujų prenumeratų ir \$350 aukų, gavo 4 naujas prenumeratas ir \$362.00 aukų. Prenumeratų kvotą išpildė 80%, aukų — 103%; bendrą — 91%.

Ketvirtas rajonas, į savo

kvotą 5 naujų prenumeratų ir \$175 aukų, gavo 4 naujas prenumeratas ir \$168.50 aukų. Prenumeratų kvotą išpildė 80%, aukų — 96%; bendrą — 88%.

Jungtinėse Valstijose LB draugai savo uždavinį prenumeratomis visai arti išpildė, o aukomis daugiau, negu dubeltai. Ten gauta 19 naujų prenumeratų ir \$1,119.82 aukų.

Bendra vajaus kvota išpildyta: naujų prenumeratų 107%, aukų — 137%; bendrą — 122%.

Pasekmingas vajaus pravedimas daugiausia rėmėsi ant vajininkų darbštumo ir pasiaukojimo. Kanados lietuvių pažangus judėjimas gali tikrai pasididžiuoti skaitlingu būriu vajininkų ir jų ryžtingumu. Nuo vajaus pradžios iki paskutinių vajaus dienų jie garbingai lenktyniavo už pasekmingesnį vajaus pravedimą. Visų vajininkų neįmanoma išvardinti. Kurie sekėte skyrių, "Kas kaip remia LB", tai patyrėte, kas ką atliko dėl Liaudies Balso laike šio vajaus. Pasibaigus vajui lenktyniuojančių vajininkų išsiriavimas liko sekantis ir jie turi ir vajaus punktų:

Toronto vajininkai	4,116
Montrealo vajininkai	2,956
Čikagos vajininkai	817
Windsoro vajininkai	749
Hamiltono vajininkai	652
Port Arthur vaj.	529
Londono vaj.	420
Eastono vaj.	400
Brooklyno vaj.	332
Winnipegovo vaj.	310

Tillsonburgo vaj.	270
Vancouverio vaj.	260
Kapuskasingo vaj.	210
Rochesterio vaj.	200
St. Petersburgo vaj.	200
Detroito vaj.	198
Philadelphia vaj.	187
Los Angeles vaj.	148
Norwoodo vaj.	132
Sudburio vaj.	117
Lawrence vaj.	115
Red Lake vaj.	112
Waterburio vaj.	81
San Leandro vaj.	75
Lethbridge vaj.	73
Yucaipos vaj.	65
Miami vaj.	64
Bostono vaj.	55
Radway vaj.	54
Timmins vaj.	48
Atikokano vaj.	46
Binghamtono vaj.	45
Pittsburgho vaj.	42
Revelstoko vaj.	42
Hartfordo vaj.	37
Camdeno vaj.	31
Clevelando vaj.	28
Rockfordo vaj.	27
Worcesterio vaj.	26
Eddystone vaj.	22
St. Francis vaj.	20
Elizabeth vaj.	17
Edmontono vaj.	16
Natalo vaj.	12
Blairmore vaj.	11
Westville vaj.	9

Pirmi penki vajininkai ar jų grupės laimėjo vajaus dovanas, sekančiai: Toronto vajininkai \$25.00; Montrealo — \$20.00; Čikagos — \$15.00; Windsorio \$10.00 ir Hamiltono — \$5.00.

Gal visų ryžtingiausia vajaus veikloje lenktyniavo, tai Toronto vajininkai, kurių veiklos rezultatai bus paskelbti ateinantį šeštadienį torontiečių ruošiamose LB vajaus užbaigtuvėse.

Visiems vajininkams-ėms, rėmėjams, LB paramai parengimų ruošėjams ir visiems kuomi nors prisidėjusiems prie pasekmingai vajaus pravedimo reikiu širdingiausia padėką. Jūsų ryžtingas darbas ir pasiaukojimas, jūsų puiki kooperacija vajaus pravedimo reikaluose nutiesė Liaudies Balsui ekonominio išsilaikymo kelią per šiuos metus.

Kj Kūlikėvičius

Prezidentas Kennedis patiekė Kongresui biudžetą. Išlaidų numatoma turėti \$98,800,000. Deficitas sieksis \$11,900,000,000.

Militariniam reikalams skiriamas \$55,400,000,000. Tai daugiau, negu pusė visų išlaidų.

—o—

Kongo "Čiangkaiškas" Moišė Tšombė matyti baigia savo karjerą. Prispaustas Jungtinių Tautų prie sienos, jis prašosi tikrai amnestuoti jį ir jo draugus.

Baugino jis pasaulį visokiais grupėjimais. Jis sakė sudegins visą Katangos provinciją, jeigu prieš jį bus nukreipta karinė jėga. Bet tai buvo tuščias tauškalas. Mažai kas jį rėmė. Net jo uošvis išsivadėjo jo.

Pastabos

Liberalų lyderių Pearsono pasisakymas už nuklines bombas, sujungia daugelį kanadiečių. Opozicija prieš tai gana didelė.

Tačiau labai įdomų atidengimą padarė Toronto Daily Star. Jis kreipėsi į vadovaujančių profesinių mokyklų ir universitetų vadovus, teiraudamasis jų nuomonės tuo klausimu.

Ir ką gi? Šeši universitetų prezidentai visai atsakė tuo klausimu komentuoti, nepareikšdami jokios savo nuomonės. Kiti išsisukinėjo.

Kyla klausimas, ar tie švietimo įstaigų vadovai neturi savo nuomonės, ar bijo mūsų demokratijos ir žodžio laisvės?

Vienai ar kitaip, tai blogas ženklas, blogas pavyzdys.

Gerai, kad atsiranda daug profesorių, studentų ir kitų intelektualų, kurie ne tik drąsiai kalba už taiką, bet veikia, demonstruoja.

Tik jie teikia kanadiečiams vilties ir kelia Kanados vardą.

Berlyno konferencijoje Tarybų Sąjungos premjeras Chruščiovas pasakė ilgą kalbą, kurioje palietė visus svarbiuosius klausimus.

Tai labai svarbi kalba. Ją jau gavome Tiesoje perspausdinta, ir, be abejoj, nekuriuos ištraukos bus patiekts Liaudies Balso skaitytojams.

Amerikiečiai skelbia kad jie savo dabar esamas atominių raketų bazes Italijoje ir Turkijoje panaikins ir jas pakeis Polaris raketomis, submariniais.

Tai esančios taiklės ir galines raketos.

Šiuo jų pranešimu mažai kas gali džiaugtis. Tai nieko gero nežada taikos reikalui.

Tačiau tenką manyti, kad Vakarų karštagalviai bei fanatikai neįsigalės iki to laipsnio, kad tos raketos kada nors būtų panaudotos.

Gyvenimas parodys, jog tai yra tik breikalingas pinigų švaistymas.

"N.L." vadeivos įrodinėja (veikiausiai pats J. Kardelis), kad Chruščiovas apgavo amerikiečius Kubos klausime.

Jis teigia, kad dabar Kuboje yra daugiau jėgos, negu kada nors kad buvo. Nurodo, kiek dabar Kuboje yra antiorlaivinių raketų, kanuolių, tankų ir kita.

Sunku pasakyti, ant kiek tos jo patiekts skaitlinės yra teisingos, bet viena aišku, kad Kubą yra pasiruošusi apsiginti.

O kas liečia amerikiečius, tai Chruščiovas visados juos apgaus, kol amerikiečiai nepasims Kardelio sau už patarėją.

Z. Janauskas

Didžiulę pagalbą Vilniaus plastamasių dirbinių gamyklai teikia Čekoslovakijos darbininkai. Įmonėje šiandieną iš 110 veikiančių presų net 22 pagaminti čekoslovakų rankomis. Neseniai į gamyklą atkeliavo dar keturi galingi 160 tonų spaudimo presai, kurie baigiami montuoti. Prie kiekvieno

iš jų veiks aukšto dažnumo pakaitinimo generatoriai. Šių generatorių dėka smarkiai pakils darbo našumas, pagerės detalių kokybė.

Nuotraukoje: Presavimo cecho inžinierius - elektrikas S. Jaščaninas derina naujus čekoslovakiskus įrengimus.

Ką Kiti Rašo

Jiems geras

"Wall Street Journal" patenkintas, kad "daugelis JAV firmų pelnosi Vakariniame Berlyne".

Tai gal ir yra pati svarbiausia priežastis dėlko net karu grąšinama prieš keitimą esamos padėties Berlyne.

Biznio siekiai dažnai dangstomi laisve ir patriotizmu.

— V. Andrusis

Persekioja religiją

Nelaimingieji mano prieteliai, kurie (iš papratimo) skaitote tautos atplaišų spaudą, tėmykite kaip "Naujienos" ir "Draugas" ims bliauti ožio balsais, kad Jungtinėse Valstijose persekiojama religija.

O buvo taip: Nashville, Tennesse, teisėjas Andrew Doyle nubaudė kunigą Bernard Swain pasimokėti \$50 ar atsėdėti 60 dienų šaltojoje.

Išivaizdinkite: Nubaudė kunigą ir ne "Rusijoje", ale "laisvų-laisviausioje Amerikoje!"

Kaip Tarybų Lietuvoje, taip ir šis mūsų teisėjas kunigioką nubaudė ne už poteriamą ar Te Deum laudamus. Jis sučiuptas už altoriaus kavos virimui puode besigaminąs mišiauną vyną.

Teisme kun. Swain aiškino: Jo parapija neturtinga, aukų mažai gaunąs. Mišiaunas vynas, kaip visi alkoholiniai gėrimai, apdėtas baisiais aukštais mokesčiais. O be vyno juk nepadarysi Kristaus kraujo ir t.t.

Zemaitiškai šnekančiam — nieko nemačijo. Užsimokėk arba at-

sėdėk šaltojoje ir ateityje Kristaus kraujo negaminok altoriaus šešelyje.

Mūsų "veiksniai" turėtų išnešti rezoliuciją prieš persekiojimą religijos. Juk čia "ne Rusija!"

— L. Jonikas

Lengvai susidorojo

Gal gi šitie 1963 metai ir bus tikrai visiems laimingi metai. Bent jau jie žada būti didelių "galvočių" metais.

Tai sprendžiu pagal kanadiško Jono Kardelio gazietą. Joje vienas tokių išminčių jau pasirodė. Juomi yra koks ten Dr. Juozas Kaškelis. Jis mums garantuoja, kad komunizmas niekad nepaims viršaus ant kapitalizmo. Tuo jis pasirūpinęs, įrodydamas pasauliui, kad kapitalizmas pranašesnis už komunizmą. Nieko jam nereikšiančios visos Markso ir Lenino "dogmos".

Pirmiausia pats Jonas Kardelis ir jo vienminčiai, o paskui visi kiti "veiksniai" nuo dabar prašomi ramiai miegoti. Ko iki šiol dar nepajėgė padaryti pačios gudriausios buržuazinės galvos, padarė dr. Kaškelis. Jis išslavė komunizmą ir jamžino kapitalizmą.

— A. Bimba

Nori pralaužti ledus

Neseniai viena Čikagos pažangių lietuvių grupė pasikvietė tūlą inteligentą dipuką pasitarti dėl vieno reikalo. Ir štai ką jis pasakojo:

"Kas nors turi pralaužti le-

dus, atidaryti duris dipukams ateiti į pažangių JAV lietuvių judėjimą".

Pasirodo, kuo rūščiau vadovų galvos šneka prieš bendradarbiavimą su Tarybų Lietuva, tai tuo didesnis noras bendradarbiauti kyla eilinių dipukų masėje, tarp inteligentų, kultūrininkų.

Ir jie supranta, kad bendradarbiavimas tegalimas tik įsiliejus į pažangių JAV lietuvių judėjimą. Klystkelinis, vienybėtiškas bendradarbiavimas tik laikina fenomeno.

Ir kas gi dipukus sulaiko nuo atėjimo pas pažangiuosius? Baimė impulevičinių ir slankiojančių Čikagoje ir kitur buvusio "Geležinio vilko" "vilko".

— S. J. Jokubka

Argi žmogaus evoliucijos pradžia Afrikoje?

Anglų antropologas (žmogaus biologinės prigimties specialistas) L. S. B. Leakey savo knygoje "The Progress and Evolution of Man in Africa" rašo, kad žmogaus evoliucijos pradžia jau esanti ištirta ir Afrikoje surasta. Todėl "Afrika buvo pirmojo žmogaus gimtinė, taigi per šimtus šimtmečių Afrika buvo priešakyje viso pasaulio progreso".

Savo teigimus jis remia teoretiniais ir laboratoriniais įrodymais, jog "senoji kultūra" priešistorinės Afrikos sudarė pereinamąjį punktą tarp beždžionės ir pusžmogio, vėliau tarp pusžmogio ir žmogaus.

Pusžmogiai, kaip ir jų protėviai beždžionės, daugiausia medžiuose gyveno, nes jiems buvo sunku prieš mėsaėdžius žvėris atsilaukyti žemėje. Bet kai pusžmogiai pradėjo iš akmens pasidaryti įrankius ir ginklus, tada jie tvirtai atsistojo ant žemės, galėjo už save tvirtesnius žvėris nuveikti ir iš jų maisto pasidaryti. Tada, kaip dr. Leakey teigia, pusžmogis jau tapo žmogumi, jis pajungė savo jėgai ir protą. Darbo įrankiai jį pakėlė kultūriniai, sudarė naujas sąlygas smarkesnei žmogaus evoliucijai.

Primityvė Afrikos žmonių civilizacija buvo pernešta į Aziją ir Europą. Prieš mūsų erą Afrikoje gyvavo ir bujojo galingos valstybės su tuometine aukšta kultūra. Europiečiai ir azijiečiai, apiplėšimo tikslais, pradėjo smarkiai veržtis Afrikon ir ją niokoti. Barbariški užpuolikai naikino afrikiečių civilizaciją. 18 ir 19 amžiaus imperialistai užbaigė afrikiečių pavergimą.

Bet dabar Afrika vėl atsistoja ant savųjų kojų ir ji vėl gali suvaldinti svarbų vaidmenį pasaulinėje pažangoje.

— J. Grigiškis

Trumpai Apie Viską

Kanadoje reiškiasi gilus politinis krizis. Labai didelis pasidalinimas atominių ginklų klausimu. Auga nepasitenkini-

ŠYPSENOŠ

Jis dėkingas už tai

Žmona parodė savo vyrui tik pirktą kailiukų futrą.

"Iš tikro, aš labai galiuos to sutvėrimo, nuo kurio buvo nu-luptas paskutinis kailis dėl to", pasakė ji, pasisukaliojusi prieš vyrą.

"Labai ačiū už simpatiją", išvebleno vyras.

Geras klimatas

"Ar šiame mieste sveikas klimatas?" paklausė moteris, atvykusi pas namų pardavėją, pasiruošusi įsikurti naujoje vietoje.

"Labai sveikas", atsakė pardavėjas. "Kai aš atsiradau, tai aš buvau toks silpnas, kad pasikelti negalėjau, žodžio ištarti nepajėgiau, ant galvos nei vieno plauko neturėjau, o dabar matote, koks tvirtas esu".

"Malonu girdėti. O kaip seniai gyvenate šiame mieste?"

"Nuo užgimimo dienos".

Giminingas

Vyras su žmona labai barėsi važiuodami. Staiga jie pravažiavo asilą pakelėj, į kurį žmona atydziai pasižiūrėjo.

"Ar jums giminė?" paklausė vyras žmoną sarkastiškai.

"Taip, pagal vedybas".

mas Kvebeko provincijoje.

Liberalų lyderis L. B. Pearsonas pasisakė už prisiėmimą nuklinių bombų, bet daug liberalų tam priešinosi. Toronto didlapis Star smarkiai kritikuoja Pearsoną. Jau du žymūs liberalų veikėjai, vienas Ontarijoj, kitas Kvebeke, išstojo iš liberalų partijos.

Kanados Darbininkų Kongreso advokatas M. Wright įteikė tyrinėtojiui teisėjui Norris dokumentus, kurie parodo, kad Seafarers International Union vadovybė turėjo ant juodo sąrašo 2,014 jūrininkų, kuriems nebuvo leidžiama dirbti ant laivų už Kanados sienų, nors jie mokėjo tokius pat mokesčius, kaip ir kiti.

Tyrinėjimas buvo surengtas išaiškinimui, kodėl laivų judėjimas Didžiųjų ežeruos nuolat buvo trukdomas.

Britanija skirianti \$80,000,000 apgyvendinti ant farmų 17,000 afrikiečių fermerių buvusių britų kolonijose Afrikoje.

Ta žemė pirmiau priklausė britams ir kitiems europiečiams.

Anglikonų bažnyčios primatas H. H. Clark, kalbėdamas Winnipege, pasisakė už tai, kad Kanada prisiimtų nuklines bombas.

Girdi, koks išrokavimas atslžadėti jų, jeigu yra nusistatymas naudoti jas.

Montrealo žinios

Šis ir Tas iš Miesto Gyvenimo

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Montrealo kuopa šaukia visuotiną narių susirinkimą, kuris įvyks sekmadienį, vasario 3 d., 1:30 val. p. p., Moose Hall, 3485a Park Ave.

Yra daug svarbių dalykų aptarti; taipgi, kiek laikas leis, padiskutuoti visuomeniniais klausimais. Todėl prašome narius kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Taip pat kviečiame ir tuos, kurie nepriklauso Draugijoje, bet interesuojasi organizaciniais ar šiaip visuomeniniais klausimais.

Kuopos valdyba

Baigiantis LB vajui, čia viena šeštadienio vakarą susirinko gražus būrys laikraščio skaitytojų, rėmėjų ir simpatikų, kad pasidžiaugti sėkmingai vajeus darbo vaisiais. O pasidžiaugti yra kuo: ačiū duosniems Liaudies Balso skaitytojams ir simpatikams, mes

Montreale ir apylinkėje savo kvotą, sukelti \$800, sukėlėme su dideliu kaupu — virš \$900; atnaujinome veik visus senus skaitytojus ir, kiek galimybės leido, gavome naujų skaitytojų.

Kad pajavairinti šias LB vajeus užbaigtuves, geras skaičius gerųjų draugijų moterų paruošė skanių užkandžių, daugumoje pačios ir suaukavusios savo produktus, kaip tai: O. Strėlienė, P. Kisieliene, P. Skripkienė, O. Verbylienė ir Marytė, tai draugės, kurios dar kartu dirbo svečių aptarnavimui. Kitos draugės (vienas ir draugas) prisidėjo su aukomis: O. ir K. K., J. Vilkelienė, Sofija, F. Nakienė ir M. Lukošienė. Moterims aptarnauti svečius padėjo: L. Kisielis, J. Sinkevičius ir J. Urbonavičius.

Šale to, draugė O. Strėlienė pagamino tris gražius rankdarbius, o ketvirtą dovaną paaukavo drg. J. Vilkelienė ir šios visos keturios dovanos buvo

perleistos svečiams laimėjimų keliu.

Sia proga čia buvo pagerbti ir mūsų šaunieji vajininkai ir vajininkės. Gal ne visus ar visas buvo galima išvardinti, tačiau bent tuos, kurie daugiausiai darbavosi laike vajeus. Štai jie-jos: O. Strėlienė, P. ir L. Kisieliai, B. Kvietinskas, J. Urbonavičius, J. Čeponis, J. Sinkevičius, J. Petrauskas ir kiek-tiek šis korespondentas.

Apart to, kad vajeus buvo užbaigtas gražiai, linksmai, jaukioj nuotaikoj, bet dar, reikia manyti, duos gražios ir finansinės paramos. Dalis jos, vajeus užbaigtųjų iniciatorių, tikiu, bus priskirta prie vajeus kvotos, o kita dalis bus pervesta KLLD kuopai, kuri rūpinasi vajeus pravedimu ir kitais organizaciniais reikalais.

Sausio 13 d. atsibuvo didžiosios Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalp. Dr-jos metinis susirinkimas. Jis buvo gana skaitlingas narių dalyvavimu. Apart svarstymo kasdienių dr-jos reikalų ir ligonių, ir po revizijos komisijos raporto, kurį išdavė M. Gudus, atskiri valdybos nariai išdavė raportus iš savo veiklos už pereinčius, 1962 m., kaip pirm. A. Janušis, vice-pirm. A. Matiukas (kuris dabar iš savo pareigų jau pasitraukęs), išd. J. Vilkelis ir fin. sekr. V. Verbyla. Iš visų raportų paaiškėjo, kad dr-

ja stovi stipriai — turi apie 375 narius ir virš \$21,000 kapitalo.

McGill universiteto studentų socialistų draugija čia buvo parsikvietusi žymų Amerikos komunistų veikėją ir vadą, Gus Hall, pasakyti jiems prakalbą. Tačiau Kanados emigracijos departamentas, jam tik atvykus, grąžino atgal. Tas sukėlė tarp studentų ir šiaip visuomenėje didelį nepasitenkinimą tokiomis Kanados valdžios žygiais.

Pasinaudodami žiemos laiku gautų atostogų laikotarpiu, Juozas ir Vera Venskus buvo nuvykę į New Yorką pasiviešėti. Grįžo kelione labai patenkinti.

DLK Vytauto Nepriig. Klubo pirmininkas ir šiaip Montrealo lietuvių visuomenei plačiai pažįstamas, Juozas Džiaugys, paskutiniu laiku pradėjo smarkiai nesveikuoti. Ligoninėje šiomis dienomis padaryta sėkminga operacija. Nors po sunkios operacijos ligonis dar silpnas, bet liga bus nugalėta. Ligonis randasi Jewish General ligoninėje. Linkiu jam laimingai ir greitai pasveikti.

Tragškai sužeistas automobilio nelaimėje, Juozas Bernotas, 62 m. amžiaus, š.m. sausio 10 d., ligoninėje mirė. Paliko nuliūdime žmoną Liaukadiją Bernotienę - Dauburaitę ir sū-

ny Juozą Bernotą, notarą.

Velionis Lietuvoje buvo kilęs iš Kivilyių km., Skuodo valsč., Kretingos apskr. Į Kanadą atvyko 1928 m. Tebūna lengva jam amžinoji poilsio vieta Kanados šaltojoje žemelėje. O likusiai žmonai ir sūnui nuoširdžiausia užuojauta.

J.—

Svečiuojasi kitor

Ada Šiuplevičienė išvyko trims savaitėms pas sesutę į JAV.

E. Macevičienė su sūnum Aleku išskrido orlaiviu į Čikagą į gimnaziinio vestuves.

Susiziedavo

J. ir M. Šarskių dukrelė Marion švenčių laiku susiziedavo su S. E. Virbalų sūnum Vikiu. Vestuvių data dar nenumatyta.

P.

O Kaip Tuomet Buvo?

Veiksniai mėgsta kartoti, kad dabar Lietuvoje yra rusų. Jei tik pamato spaudoje nelietuvišką pavardę, tuoj šaukia, kad Lietuvą valdo "rusai". Bet buvo laikai, kai tie rusai buvo madoje. Štai ištrauka iš Ch. Kaplano knygos "Kareivinėse Neramu":

Apie tai, kaip atrodė anais metais žvalgybos aparatas, atvirai rašo savo atsiminimuose žvalgybos darbuotojas Br. Vėžys:

"1919 metais rugpiūčio 1 d. iš Kauno karo komendantūros mokamosios komandos buvau komandiruotas į generalinio štabo žvalgybos skyrių. Kas buvo toji įstaiga, kokios jos funkcijos, sužinojau ir supratau tik po keleto dienų. Pirmosiomis dienomis labai neįaukiai jaučiaus, kuone visur girdėjau rusų kalba minint bolševikus... ir šnipus.

"Lietuviais tąsyk tebuvo viršininkas M. Lipčius karininko uniformoje ir jo sekretorius A. Chmieliauskas.

"Gretimame kambaryje su užrašu duryse 'Teiti griežtai draudžiama' sėdėjo aukštas, storas, rusiškai kalbąs pulkininkas. Tai buvo Szych, žvalgybos skyriaus instruktorius.

"Kitame kambaryje sėdėjo Drelingas, senukas rusas Kublickis, rusas Žukovas ir pora raštininkų.

"Kiek vėliau skyriun atvyko nauji karininkai ir valdininkai, tarnavę rusų, vokiečių kariuomenėse, žandarmerijose ir ochronkose: papulkininkas Zareckas, kapitanos Dunajevs, pulk. Orzechauskas, Veingardas, Fon der Ley, Povorovič, Lazarev, Lukaševič ir kt.

"... Nuo 1920 m. sausio mėn. 1 d. esu skiriamas naujai organizuojamam Šiaulių žvalgybos punktui ypatingiems reikalams valdininku. Punkto viršininku paskirtas Fon der Ley... Fon der Ley pasivadino Duonelaičiu".

Tokie buvo Lietuvos buržuazinės valdžios sargai.

Specialistai Drabužių Dažytojai

Jos. Petrera & Geo. Marks

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.
LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus.
Darbą garantuojame savo 30 metų patyrimu.
Telefonas: OR. 4-7578

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ
IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnourmu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montreale Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

"Už Taiką ir Žmonių Draugystę"

Montreale Slavų Komitetas kviečia jus visus dalyvauti

SLAVŲ KONCERTE

(Daugelio šalių dainos ir šokiai)

Programoj: choras, orkestras ir šokėjai iš Kanados Ukrainų Jungtinės Asociacijos; Liaudies šakėjai iš Nepri gulmingos Savitarpinės Pagalbos Federacijos (slovakų skyriaus); Svečiai menininkai iš Karpato-Rusų Draugijos Toronte.

Sekmadienį, sausio 27 d., 2 val. po piet

Syrian Hall, 40 Jean Talon E.

MONTREAL

SIUNTINIAI LIETUVON

per

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blvd., Montreal, P. Q., Tel. VI. 2-5319

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems garantuoti, skubiai ir

URMO KAINOMIS

(30 - 40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelių Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIMUMA UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas

S. Aragvispirelis

Vertė V. Oškinis

Sudužusi širdis

Pasakiškas Gruzinių Romanas

(Tąsa)

— Labai džiaugiuosi, mano gražuole karaliene, kad tavo sveikata pagerėjo! — sušuko auklė, Marechai išėjus iš kambario. Ir Eterė vėl pralinksmėjo.

— Ak, auklė, tu negerai padarei, įleidusi pas mane tiek daug žmonių. Aš norėjau pamatyti vien tik meistrą, o tu...

— Ką gi padarysi, gražuolė mano! Negi galėjau prieiti prie meistro niekam nematant? Juk aš neturiu nematomos kepuraitės. Susitikau su jais netyčia, jie pasiteiravo apie tave, pradžiuginau juos malonia žinia, ir visi paskubom atėjo čia.

— Tavo teisybė, auklė! Aš juokauju. Tačiau tai nesvarbu: aš padariau taip, kad jis netrukus sugrįš pas mane. Jis, atrodo, nori pasikalbėti su manim. Ir jeigu jisai ras tave čia, tu turėsi palikti mus vienus. O dabar pasidairyk, išėjusi, gal pamatysi jį ateinant.

Auklė išėjo, tačiau po kelių minučių sugrįžo, sakydama:

— Tu tikra žiniuonė, gražuolė mano! Jis jau ateina.

— Eik į savo kambarį ir nesirodyk, kol pašauksiu.

Pro atviras duris pasirodė meistro figūra.

— Prašau! Prašau! — pašaukė jį Eterė. — Žinotau, kad tu netrukus ateisi.

— Karaliene! — sužadintu balsu sušuko meistras ir, prisitinęs prie Eterės lovos, puolė ant kelių. — Jeigu tu laukei manęs, tikėdamasi, kad galėsiu pataisyti "varpą", tai vėliau tiesiai pasakysiu tau, jog tavo viltis buvo tuščia!

— Ne, ne, brangusis meistrė. Ne todėl laukiau tavęs. Labai gerai žinau, kad "varpą" pataisyti gali tik tai jis, ir manau, jog tu žinai ką nors apie jį! Sėsk čia ir pasakyk — kur Macharis, kas jį ištiko?

— Karaliene, aš skubėjau čionai, norėdamas sužinoti ką nors apie jį iš tavęs, o dabar tu klausai mane.

— Klausyk, neapgauinėk manęs! Juk Macharis pasislėpė todėl, kad nenorėjo keliauti pas mus? Gal jis ir gerai padarė! Betgi jis, tur būt, ką nors prisakė tau! Nagi, sakyk!

Meistras žiūrėjo į Eterę nustebęs ir nebegalėjo ištarti nė žodžio. "Tur būt, jinau taria mane?" — galvojo jis.

— Ko tu taip žiūri į mane? Kodėl tyli?

— Karaliene, jūsų žodžiai taip nustebino mane, jog negaliu liežuviu apversti!

— Atseit, aš atspėjau?

— Deja, karaliene, ne!

— Klausyk, nepykink manęs, meistrė!

— Nerūstauk, karaliene, leisk man pasakyti tik du žodžius!

— Tai sakyk greičiau!

— Vieną rytą aš, kaip visada, nuėjau į dirbtuvę. Bet neradau ten nei Machario, nei vašito daikto, — jis parodė "varpą". — Labai nustebęs, išėjau į balkoną ir pradėjau laukti. Tada atėjo tavo auklė ir padavė man pilną kaspį...

— Tą aš žinau! — nekantariai pertraukė jį Eterė.

— Tuoju supratau, kur buvo Macharis ir kam jis atidavė savo "varpą". Po kelių minučių atsirado ir pats Macharis, bet, dieve, kaip jis atrodė?!

— O kaip?

— Jis buvo labai smagiai nusiteikęs, ne vaikščiojo, o skraidė, ne kalbėjo, o dainavo... Buvo matyti, kad iš laimės jaučiasi kaip septintajame danguje. Man vos pavyko nuvartyti jį gulti. O paskui miegojo jis visą dieną ir pabudo tik pavakare.

Eterė klausė meistro žibantiomis akimis ir jį pati nejuociomis paskendo maloniuose anos nakties atsiminimuose.

Ji atsigodė tik tada, kai auksakalys nutilo, pastebėjęs, kad jinau nebeklauso, ką jis pasakoją.

— Kalbėk, kalbėk, brangusis meistrė! — tarė Eterė.

Meistras susimąstė. Paskui prabilo.

— Pabudęs temstant...

— Kas pabudo!? Argi jis miegojo?

— Aš gi sakiau tau, karaliene, kad man vos pavyko jį paguldinti ir kad jis visą dieną miegojo...

— Taip, taip! Toliau!

— Vakare jis pabudo, ir aš išėjau namo, palikęs jį dirbtuvėje. Ir daugiau nebemačiau jo...

— Ak! — sukliko karaliene ir krito ant priegalvių.

— Kas tau, karaliene? — suriko meistras išsigandęs ir pašoko.

— Nieko, nieko, pasakok!

— Kitą rytą, atėjęs į dirbtuvę, radau duris užrakintas. Pralaukiau iki vėlos nakties, bet Macharis neatsirado. Trečią dieną, kai, atsirakinęs duris, įėjau į dirbtuvę, pirmiausia krito man į akis šitas daiktas!

Ir senukas išsitraukė iš po pažasties ryšulėlį. Atriso jį, ir Eterė pamatė savo motinos skraistę.

— Ji buvo padėta aiškioje vietoje, tad, įėjus į dirbtuvę, tuoju krito į akis.

Eterė išbalo. Liežuvis jos neklausė.

— Nežinau, kam ji buvo padėta ten. Manau, kad ją buvo atnešęs Macharis, bet gal ir kas nors kitas. Nežinau, kaip ten iš tikro buvo, bet sugalvoju gražinti ją tau. Prašau!

Eterė paėmė skraistę ir atsi-
lošė ant priegalvių. Jinau buvo

baisiai išbalusi.

— Laukiau jo visą dieną. Sutekmo. Atėjo Nargiza išsigandusi. Tą naktį mes išbuvo dirbtuvėje. Jis neparėjo ir kitą rytą. Kunigaikščio mouravis sakė matęs jį apie saulėlydį ant upės kranto. Nuo to laiko mums nepavyko nieko daugiau sužinoti apie jį.

Eterė gulėjo nustėrusi. Tylėjo.

— Aš tuoju paslėpiau šią skraistę, — kalbėjo toliau meistras, — net Nargizai neparodžiau.

— Dėkoju, brangus meistrė. Numanau, ką tu norėtum sužinoti iš manęs. Bet, prisiekiu aukščiausioju, aš pati nieko nežinau, kokių būdu ši skraistė atsidūrė pas jį!

— Karaliene! Jis mano išūnis. Prašau tave — nieko neslėpk nuo manęs! — emė maldauti meistras su ašaromis.

— Prisiekiu dangum, aš nieko nežinau!

Eterė susijaudino, jos akys pasruvo ašaromis, bet jinau greit susitvardė.

— Ar tu tiki manim?

— Tikiu, karaliene! — tarė senukas drebančiu balsu.

— Na, o dabar vis dėlto pa-
imk "varpą".

— Kam?

— Nors tam, kad galėtum pasakyti, ko buvai atėjęs pas mane.

— Tiesą sakai, — tarė jis ir, pasiėmęs "varpą", pakilo išei-
ti.

— Tačiau pasistenk, kad "varpas" turėtų garsą. Tegul ir ne tokį, kaip pirmiau, bet vis dėlto garsą; dabar jis baisingai terškia.

— Pasistengsiu, karaliene!

— Brangioji tu mano, viską girdėjau, viską! Kokių būdu tavo motinos skraistė atsidūrė jo dirbtuvėje? — sušuko auklė, įėjusi į kambarį, kai išėjo meistras.

— Auklė... Auklė! — bevil-
tiškai sušuko Eterė, ir ašaros pasruvo jai iš akių.

— Balandėle mano, mieloji Etere, neverk! — meilingai tarė auklė ir prisipaudė ją prie krūtinės.

Eterė, jau besikalbėdama su meistru, kelis kartus vos sulaukė ašaras. Nenorėdama pasirodyti jam, kad jaudinasi, ji stengėsi paimti save į rankas. O dabar, likusi viena su aukle, Eterė jau nebepajėgė tvardyti ir emė raudoti.

— Auklė, brangioji! — ai-
manavo ji. — Padėk man! Aš nebeįstversiu!

— Pasakyk, balandėle, kas uždavė tau tokį rūpestį, ir aš kaip įmanydama stengsiuosi padėti tau!

— Auklė, tu turi surasti Macharij...

— Kas gi tau, mieloji, nekalkbėk taip! Dievas ištraukė tave iš jo nagų, suteikė tau šitokią laimę, o tu vėl ieškai to nelabojo!

— Ne dievas pražudė mane, o aš pati pražudžiau save! Kažko ieškojau, kažko troškiau ir praradau laimę, kurią jau turė-

jau rankose! Maniau sau, jog būti karaliene — tai viskas, tad ir siekiau to tikslo visomis išgalėmis. Svajodama apie tai, turėjau nusigręžti nuo laimės. Bet aš noriu susigrąžinti ją! Iškeliaukime iš čia, kol dar ne vėlu!...

— Kurgi, šviesele tu manųjų akių? Tu esi savo namuose. Neužmiršk, kad esi karalienė, karaliaus Nadiro žmona! O "varpą" užmiršk. Jei meistrui ir pavyktų pataisyti jį, vis tiek atiduok Marechai, — tebūnie taip, kaip pageidavo tavo vyras.

Eterė didžiai susisielojusi klausėsi auklės, kuri malonėjo ją ir glostė jos galvą.

— Auklė, tu nesupratai manęs! Kuriems galams man sudužęs "varpas", kai sudužo mano širdis?

— Ką tu kalbi, balandėle? — sušuko auklė nustebusi.

— Kas gi daugiau, jei ne tas "varpas", neduoda tau ramybės? Juk tu taip rūpinaisi įsigyti jį!

— Taip, bet dabar matau, kad, besivaikydama jo, aš praradau svarbiausią!

Ir jinau vėl pravirko.

Nusigandusi senutė nebeįmanė, kuo galėtų paguosti savo augintinę. Bet kuo daugiau ji malonėjo ir guodė, tuo smarkiau veržėsi aikštėn Eterės sielvartas, ir pagaliau ji viską pasisakė auklei.

Auklė apstulbo. Ji žiūrėjo į Eterę, visa drebedama, išpūtusi akis.

— Taigi, aš esu buvusi Machario, tai kaip dabar galiu būti Nadiro žmona?

Auklė iš širdies skausmo ro-
vėsi plaukus ir visu balsu keikė pati save, kam buvo palikusi tą naktį juos vienus.

Galiausiai ji šiaip taip atsigodė ir, tarusi sau, jog kitaip jau nebūsią, prabilo:

— Mieloji mano, užmiršk taitai! Pats dievas rodo skirtąjį tau kelią. Karalius vedė tave, Macharis dingio, "varpas" sudužo... Pats dievas apgynė tave nuo to nelabojo, apsireiškusi Machario paveikslu. Nelabasis, matyt, persekioja tave nuo pat gimimo dienos, tykojo iš pasalų, ruošė tau pražūtį. Jam pavyko apkerėti tave ir pastumėti į Machario glėbį. Bet tada įsikišo apvaizda. Tą nelėmtąją naktį Macharis išprotėjo ir dingio. Dabar tu privaliai viską užmiršti. Praeities nebesugrąžinsi! Tau tereikia džiaugtis, kad taip laimingai pasibaigė. Ar atsimeni, kaip buvai persigandusi, kai pirmą kartą išgirdai savo balsą, pakartotą to "raganiško varpo"? O kodėl? Todėl, kad jį buvo padariusi piktoji dvasia. Jei Macharis nebūtų piktoji dvasia, tai ar galėtum jį įlydyti į metalą tavo balsą? Kur tai girdėta, kad metalas dainuotų žmogaus balsu?

— Ak auklė, nekalkbėk taip!

— Kodėl, gyvenime tu mano? Juk niekas nežino ir neatmena, kas toks tas Macharis, iš kur jis kilęs, kieno jis sūnus?

Tiek težinoma, kad auksakalys priglaudė kažkokią moterį su mažu vaiku.

— Argi to negana pripažinti, kad Macharis yra žmogus, o ne piktoji dvasia?

— O šit ir pasirodė, kad negana... Nelabasis taip sutaisė, tik norėdamas akis apdumti. Neužmiršk, kad Macharis vienetis su tavimi. Argi neaišku, kad nelabasis persekioja tave nuo pat gimimo? Dėkui dievui, kad pagaliau ištrūkai iš jo pinklių! Dabar jis dingio ir daugiau jau nebekenks tau. Ir "varpas" sudužo!

— Ir mano širdis!... — su-
vaitojo Eterė.

— Laikas pagydyti tavo širdį, o "varpą" sutrupins į smulkias šukeles ir dulkėmis išnešios.

— Toks pat galas laukia mūsų visų...

— Tas tiesa, bet kol taip bus, mes gyvensime, linksmimsės, džiaugsimės gyvenimu, o "varpas" mėtysis, kaip nereikalingas daiktas.

— Ak, o aš manau, kad mano sudužusi širdis negalės džiaugtis gyvenimu!

— Laikas — geriausias gydytojas. O dabar paklausk manęs ir būk nuolanki Nadirui.

— Nutilk, auklė! Nedrįsk man daugiau apie tai kalbėti!

— Vaikeli mano, vilkindamos mes tik viską pagadinsime. O jeigu...

— Auklė, maldauju tave!

— Ne, aš turiu pasakyti. Žinok, kad savo užsispyrimu tu gali užtraukti nelaimę ir sau, ir savo tėvui, ir mums visiems...

— Ką tu kalbi, auklė?!

— Taigi, taigi! Gal tu jau esi pastojusi nuo to nelabojo? Kas tada?... Ar tu pagalvojai apie tai?

— Vargas man! — sukliko Eterė ir apalpo.

— O—

Kitą dieną iš ryto meistras gražino Eterei "varpą". Jis triūsė visą naktį ir pataisė jį, kaip mokėdamas: nukalė geležinį pleišta ir užplakė juo plyšį.

Eterė pranešė apie tai Marechai. Ši tuoju atėjo su tėvu, karalium Nadiru ir Kacija, ir visi emė apžiūrinėti "varpą". Geležinis lopas krito į akis, tačiau ne kažin kiek tegadino "varpą".

Visi labai apsidžiaugė ir pasveikino meistrą, gerai atlikus darbą.

— Čia tavo kūrinys, ir kam tu sakei, kad Machario. Negi tavo mokiny būty mokėjęs tokį daiktą padaryti? — pridūrė Kacija, padėjęs ranką ant meistro peties.

— Prisiekiu dangum — čia Machario darbas! Aš prie to "varpo" nė rankos nesu pridėjęs.

Vien tik Eterė nesikišo į pokalbį. Jinau neabejojo, kad "varpo" kūrėjas buvo Macharis ir kad tik jis, jei būtų gyvas, galėtų jį pataisyti.

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas - Filmas

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 27 dieną, 2 valandą po piet, 160. Claremont St. Visi nariai ir simpatikai kviečiami atsilankyti.

Po susirinkimo bus rodomi nauji lietuviški filmai.

Kuopos valdyba

Windsor, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 10 kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio mėn. 27 dieną, sekmadienį, 11 valandą iš ryto, Rusų svetainėje, 1222 Drouillard Rd.

Prašome visus kuopos narius dalyvauti, nes turėsime perrinkti kuopos valdybą.

Kuopos valdyba

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pacina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri- taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laido-
tuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti
Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Toronto Kuopa Ruošia

LIAUDIES BALSAS

Vajaus Užbaigtuves

Šeštadienį, Sausio - January 26 d.

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

Bus patiekta skani lietuviška vakarienė. Pasivalšini-
mui įvairūs gėrimai. Šokiams orkestras.

Kviečiame kuo skaitlingiau dalyvauti. Taipgi labai
prašome iš anksto įsigyti bilietus.

Vakarienė bus patiekta 6.30 v. v. Įžanga \$2.00

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė dvi naujas prenume-
ratas, kurias užrašė į Lietuvą
F. Nokrušis ir A. Janušis, ke-
letą atnaujintų ir \$7.00 surink-
tų aukų. Aukojo: S. Virbalas
\$3.00, B. Blažienė ir F. Nokru-
šis po \$1.50 ir L. Kauspėdienė
\$1.00.

R. Barauskas, Rochester, N.
Y., prisiuntė naują prenumera-
tą, užrašytą B. Černausko į Lie-
tuvą ir atnaujintų.

M. Vidrukas, Winnipeg, pri-
siuntė atnaujintų prenumeratų
ir \$12.50 surinktų aukų. Auko-
jo: A. Straigis \$6.50 ir A. Am-
brose \$6.00.

J. Užunaris, Windsor, Ont.,
prisiuntė keletą atnaujintų pre-
numeratų ir \$11.00 surinktų
aukų. Aukojo: S. Kunsaitis \$3.
00; P. Dargužis, S. Stankienė
ir R. Purlis po \$1.00.

P. Kisielienė, Montreal, pri-
siuntė naują ir atnaujintų pre-

numeratų; nuo KLLD Montre-
alo kuopos ruošto sąrišij su
vajaus užbaigimu parengimo
\$75.00 aukų ir nuo E. Mase-
vich \$3.50 aukų.

S. Paberalis, Windsor, Ont.,
prisiuntė atnaujintų prenume-
ratų.

L. Svirpiys, Windsor, Ont.,
prisiuntė dvi naujas prenume-
ratas, užrašytas į Lietuvą A.
Buzo ir torontiečio P. Šimkaus,
keletą atnaujintų, nuo Windso-
ro LB vajininkų ir rėmėjų
ruošto parengimo \$75.40 aukų
ir nuo P. Rudy \$6.00 ir A. Le-
kaitis \$1.00 aukų.

V. Kirvela, Detroit, Mich.,
per L. Svirpių prisiuntė atnau-
jintų prenumeratų ir \$19.00 su-
rinktų aukų. Aukojo: P. Sru-
tonienė ir V. Kirvela po \$5.00;
J. Daukas \$2.00; J. Valiukas,
V. Zabrel, P. J., J. Kasmis, J.
E. Pauliukas, N. Astrauskienė
ir F. Price po \$1.00.

V. Bunkus, Jamaica, N. Y.,
varde Brooklyno vajininkų pri-
siuntė naują ir atnaujintų pre-
numeratų ir dar \$5.50 surinktų
aukų. Aukojo: V. Bunkus \$2.
50, J. Kaulinis \$1.50 ir trys
sakitytojais - jos po 50 c.

V. Khusas, Olha, Man., pri-
siuntė \$2.00 aukų.

J. Urbanavičius, Montreal,
prisiuntė dvi naujas prenume-
ratas, atnaujintų ir nuo S. Rep-
šio \$1.00 aukų.

A. Daukantas, Toronto, pri-
davė atnaujintų prenumeratų
ir nuo S. Lį \$5.00 aukų.

J. Lesevičius, Montreal, pri-
siuntė keliolika atnaujintų pre-
numeratų ir dar \$46.50 surink-
tų aukų. Aukojo: B. Paukštys
\$16.00; J. Kutas ir S. D., po
\$10.00; Petras \$6.00, M. L.,
Pt. Šiuplevičius, Joe ir P. Jok-
šys po \$1.00; Julija 50 c.

Pet. Samoška, Toronto, pri-

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

263 College Street

WA. 2-6112, WA. 2-6111

Res. - CL. 1-0651

Toronto

davė keliolika atnaujintų pre-
numeratų, užbaigdamas ryžtin-
gą vajaus darbą pats paaukojo
\$50.00 ir pridavė dar \$12.00
surinktų aukų. Aukojo: S. Zos-
tautas \$6.00, J. Naujokaitis
\$5.00 ir J. Murza \$1.00.

J. Naujokaitis, Scarborough,
Ont., prisiuntė atnaujintų pre-
numeratų ir nuo G. Berlinsko
\$1.00 aukų.

J. Valūnas, Toronto, pridavė
naują prenumeratą, atnaujintų
ir nuo S. 50 c. aukų.

A. Kunigiškis, Lethbridge,
Alta., atsinaujino sau ir į Lie-
tuvą prenumeratą ir paaukojo
\$11.50.

Ch. Pampalas, Hamilton,
Ont. prisiuntė \$2.00 aukų.

Patys atsinaujindami prenu-
meratas paaukojo:

J. Trepeika, Cadomin, Alta.,
\$2.00;

J. Kriviskas, Montreal, \$1;
W. Crich, Vancouver, B. C.,
\$1.00;

M. K. Adomonis, Great Neck,
N. Y., \$1.92;

P. Kunigauskas, Gainsbo-
rough, Sask., \$1.00;

A. Sookul, Winnfield, La.,
50 c.;

J. Kavaliauskas, Beaver-
mouth, B. C., \$1.00;

J. Werbela, New Philadel-
phia, Pa., 50 c.

Visiems už pasidarbavimą ir
aukas širdingai ačiū.

Administracija

PORT AU PRINCE. — Hai-
ti negrų respublikos ministru
kabinetas rezignavo dėl prezi-
dento Francois Duvalier reak-
cinių užmojų.

SKANDINAVISKŲ BALDŲ SANDELIS

73 Jonesville Cres., Toronto

Jūs galite nusipirkti labai pigiai skandinaviskos išdir-
bystės importuotus svečių, valgomą ir miegamojo
kambario pagarsėjusius švediško medžio baldus.

Dėl daugiau informacijų prašome telefonuoti:

Sandėlin — 757-5923; Namuos — HU. 5-2940

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius,
šliubinius žiedus ir kt.

Padėka

Mano sveikatos sušlubavimas
mane išlaikė virš mėnesį Barrie
ligoninėje. Šį laikotarpį pragy-
venti man žymiai palengvino ir
pajvairino, tai visoks manęs
prisiminimas ir lankymas ligo-
ninėje. Visiems lankytojams,
puošusiems mano ligonės kam-
barį gėlėmis, už dovanas ir
reikštą užuojautą laiškais vi-
siems reiškiu nuoširdžiausią
padėką.

M. Minotienė

Coldwater, Ont.

Vėl Ligoninė

Windsorietis J. Užunaris pra-
neša, kad Petro Dargužio svei-
kata vėl pakrypo blogojon pu-
snė ir turi eiti ligoninė, kur
pirmiau išbuvo net kelis metus.

Petrą Dargužį pažinojusieji
nuoširdžiai linki jam pasekmin-
gai nugalėti ligą ir vėl būti
sveikųjų tarpei ir vėl lankytis
pažangių lietuvių parengimuo-
se.

Reikalinga

Moteriškų suknelių siuvėja
su kirpėjos patyrimu, dėl suk-
nelių siuvyklos. Geras atlygini-
mas. Kreiptis: WA. 1-7216

TOKIO. — Japonija įsteigė
karinius, batalionus vartojimui
Amerikos raketų. Raketos iš-
dėstytos devyniose karinėse
bazėse.